

LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

... Drie maanden' onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedig meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St Niklaas in 't Veerhuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozebeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Jenny; 61. Streng Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwte van Damme; 72. Een moedige Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Lapscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Onchuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachtster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Finneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouters; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheljongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreeselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmachine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongens-harten; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Groote Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prairie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 233. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Brnoede.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Nr. 320.

A. HANS.

De Zeeroovers

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

DE ZEEROOVERS

I.

— Ha, daar is ze weer! riep een jonge man tot een meisje, dat over den dorpsweg kwam. Gij zoudt de politie wel kunnen inlichten over de zeerooverij, waar de menschen zoo over spreken.

Het meisje bleef verschrikt staan.

— Gij liegt, Ferdinand Spontin! zei ze verontwaardigd. Ik weet van die diefstallen niets.

— Gisteravond laat kwaamt gij van de rotten. Verleden week heb ik er u ook gezien. Wat doet gij daar, als ieder thuis is? vroeg Ferdinand.

— Dat gaat u niet aan!

— Ha, 't gaat mij niet aan! Ik vertrouw u niet. Zeeroovers hebben altijd iemand, die hun inlichtingen geeft, en ook wel seinen.

Een andere jonge man naderde. Hij zag het verschrikte gezicht van het meisje en vroeg:

— Jeanne, wat is er?

— O, Michel, Ferdinand verwijt me, dat ik in dienst ben van de zeeroovers!

Michel keerde zich nu naar Ferdinand.

— Gij hebt altijd een grooten mond en natuurlijk luisteren er veel klaploopers naar u, omdat gij mild tracteert, zei hij hoonend. Ga weg of ik sla u mijn vuist in 't gelaat, pocher en lawaaimaker.

— Gij mij slaan? schreeuwde Ferdinand, woedend, omdat Michel hem zoo beleedigde.

De meesten op 't dorp vleiden en fleemden hem, want, al was Ferdinand eenvoudig gekleed, men wist toch, dat hij veel geld bezat, dat hij in Amerika had verdiend. Hij liep nog als een soort cow-boy rond.

De jonge mannen stonden dreigend tegenover elkaar.

— Niet vechten! smeekte Jeanne verschrikt. Kom mee, Michel, laat hem razen. Ferdinand spreekt valsch.

— Valsch! Eerlijke menschen zwerven 's avonds laat niet op de rotsen.

Ferdinand Sportin scheen zelf beducht voor Michels vuisten, want grijnzend verwijderde hij zich.

— O, Jeanne, zei Michel zacht, ge moet beter oppassen of alles zal uitkomen.

— Ik kan me toch niet onzichtbaar maken...

En wie zou denken, dat ze me zoo laat nog bespieden?

— En toch gebeurt het... O, als het bekend wordt, zouden we in grooten last geraken.

— Ik zal voorzichtiger zijn...

Ferdinand was in een herberg gegaan.

— Wat was dat ginder? vroeg de waard.

— O, die onbeschofte Michel wilde me aanvallen, omdat ik Jeanne Delu een harde waarheid zei.

— Een harde waarheid?

— Wel, zij weet meer van die zeerooverij.

— Wat zegt ge?

— Twee maal zag ik haar 's avonds van de rotsen komen; 't was na elf uur.

— Wat had ze daar zoo laat te doen?

— Toch geen eerlijke dingen, he? Zeeroovers moeten seinen krijgen, om veilig te landen. Of ze hebben inlichtingen noodig over de bewegingen der gendarmen, sprak Ferdinand.

— En zou Jeanne ze helpen, meent gij?

— Wat doet ze zoo laat op de rotsen? Wat had ze er gisteravond weer te maken? En is ze van fatsoenlijke familie? 't Heeft toch in de dagbladen gestaan dat haar broer te Boulogne voor roof en poging tot moord veroordeeld en naar een eiland verbannen is.

— Dat is ook waar...

— Haar vader is dikwijls lang weg. Hij be-

weert wel, dat hij met een sloep naar Boulogne uitvaart, maar dat kunnen we van hier niet nagaan.

Twee boeren kwamen binnen. Ze bestelden een glas bier.

— We komen van den burgemeester, zei een van hen. Er is vannacht weer gestolen en nu bij ons. Van mij werden twee varkens weggehaald en van mijn buurman George hier, een kalf. 't Spoor der dieven leidt naar de kust. Dus weer het werk van de zeeroovers, die zooveel van zich doen spreken.

— En wanneer is dat gebeurd? vroeg Ferdinand.

— Denkelijk gisteravond al tusschen tien en elf, antwoordde de boer, die George heette. Toen heeft mijn knecht, die boven den stal slaapt, leven gehoord, maar de bangerik kroop van schrik onder de dekens. En pas vanmorgen zei hij me dat.

— Dus tusschen tien en elf! herhaalde Ferdinand.

Hij keek naar den waard. Gisteravond na elf uur had hij Jeanne Delu van de rotsen zien komen.

Maar hij zweeg er toch nog tegen de boeren over.

— En wat heeft de burgemeester gezegd? vroeg de waard.

— Hij zal de gendarmen verwittigen, antwoordde George. 't Zal weinig helpen. De beesten zijn weg. De roovers zijn van hier gauw met den buit in Engeland. En wij kunnen er naar fluiten. Dat spel duurt nu al een heelen tijd.

— Ja, zei Ferdinand. Er is al veel gestolen in de streek! Laat zien wat ik me herinner: twee varkens bij boer Reneu, een partij vlas van koopman Dubois, twee vaten teer van reeder Lamal, zakken graan, die 's nachts voor de verzending op de kaai lagen. En van visscher Verdun hebben ze de heele sloep meegesleept.

— En nog veel meer, te veel om het te onthouden, voegde de waard er bij. Niet alleen hier, maar ook te Wissant en Sangatte, en aan den anderen kant, dicht bij Boulogne op. En dat het over zee gebeurt, weten we van visscher Henri en zijn knecht, die de sloep zonder lichten uit de baai zagen vluchten, toen dat graan verdween.

— Als er gewaakt werd, moest zoo'n roefschip toch gesnapt worden, meende boer George.

— Ja, maar de kerels landen nu hier, dan daar. De kust is lang van Boulogne tot Calais. Ze laden niet diep en kunnen in allerlei inhammen binnen. En ze zijn rap in Engeland.

— En natuurlijk worden ze door kerels van de streek geholpen, als de dieven zelf vreemden zijn, beweerde Ferdinand.

— We zouden een burgerwacht moeten vormen, zei de waard.

— O, dan blijven de roovers een tijd weg, oordeelde Ferdinand. De burgerwacht zou 't moeten worden om te patroeljeeren, en dan begonnen de diefstallen weer. We kunnen de heele kust niet bezetten.

Nog een dorpeling trad binnen. Hij bleef aan de toonbank staan. Hij was een jonge visscher.

— Weet ge 't al, Raimond, dat er weer gestolen is? vroeg de waard.

De jonge visscher hoorde het nieuws.

— 't Moeten rappe deugnieten zijn, zei hij dan.

— Maar ik zal ze ontdekken! snoefde Ferdinand.

— 's Nachts in uw bed zeker! spotte Raimond.

— Wacht maar! 'k Zal het spoor wel vinden. En misschien zullen de roovers vandaag al bang worden, hernam Ferdinand.

— Van uw glas wijn daar! plaagde Raimond weer, die een hekel had aan Ferdinand Sportin.

— Ik weet al meer dan gij denkt!

— O, ik ben er niet nieuwsgierig naar. Maar zoo lang als gij voor politie speelt, mogen de zeeroovers gerust zijn.

— Kom, kom, niet twisten, zei de waard. We moeten allemaal goed uit de oogen zien.

— Ja, anders loopen we een dikke neus op

tegen een paal, schertste Raimond. Maar ik denk, dat die roovers ook goed uit hun kluisgaten kijken en zelfs nog wel in den nacht. Maar kom, ik moet gaan varen... ik heb geen geld in Amerika verdiend om te rentenieren en den heelen dag kletspraat te verkoopen. Goeden dag, samen.

De boeren vertrokken ook. En Ferdinand en de waard bleven weer alleen.

— Ik heb me niet kwaad gemaakt, zei Ferdinand. Ik wilde slim spelen. Daarom zei ik, dat ik meer wist. Ik wilde hooren, wat Raimond daar op zou antwoorden. Hij deed hatelijk, maar dat is een bewijs voor mij, dat hij ook van de zee-rooverij op de hoogte is. Hij en Michel zijn geburen van Jeanne.

— Maar Ferdinand toch! Denkt ge dan, dat Delu die diefstallen pleegt?

— Hij staat met de bende in betrekking. En Raimond weet dat. Hij kwam mij uithooren.

— Dan zoudt ge te veel gezegd hebben.

— Maar ik heb hem uitgehoord.

— Hij liet niets los.

— Zijn houding is me genoeg. Ha, ik ben verder geweest dan Boulogne en Calais. In Amerika leerde ik de menschen kennen. En ik beweer, dat Raimond en Michel en Jeanne alles van die rooverij afweten.

— Dan zoudt ge den burgemeester moeten inlichten.

— Och, die roert zich niet... Ik wil zelf eer inhalen met dit geval en zal 't spoor nagaan, en de schuldigen ontmaskeren... Geef me nog een glas wijn!

De waard sprak Ferdinand, die een goede klant was, niet tegen.

Ferdinand bleef nog een tijd praten. Hij was immers rentenier en had den tijd.

's Avonds spraken meer menschen in 't dorp over Jeanne Delu. En ook anderen hadden haar laat aan de kust gezien. De praatjes gingen nu hun gang.

II.

Vader Delu was aan 't visschen. Hij hielp een jongeren matroos, die een net ophaalde.

Vader Delu keek droevig. Hij was nooit vroolijk meer. Toen het werk afgelopen was, voer men stil heen.

Dichtbij stak kaap Griz Nez een rotsvlakte op. Boven stond een vuurtoren.

't Was helder weer en aan de overzijde van 't Nauw van Kales zag men de witte lijn der krijtrotsen van Engeland. De afstand tusschen Frankrijk en Engeland was hier klein.

Delu woonde op een dorp dicht bij kaap Griz Nez, maar hij moest met de sloep naar Boulogne,

dat ginds droomerig half op den heuvel, half in de vlakke lag.

Vader Delu zat aan het roer.

— Weer zoo triestig, zei de matroos. Heb toch wat meer moed.

— Och, Jean, ik wilde dat ik dood was, sprak Delu somber. Waarom kweekt een vader zijn kinderen? Mijn zoon François zit op een eiland gevangen voor zijn leven.

— Hij ontkent het... En hoe kwam dan dat geld in zijn zak?

— Hij weet het niet...

— Hij zou beter de waarheid gezegd hebben.

— François was toch geen jongen, om een roof te plegen en daarvoor een man half dood te slaan. Het wil er bij mij niet in, dat hij dien zeekapitein naar een rots zou gelokt hebben om hem daar te berooven.

— François dronk.

— Ja, dat gebrek had hij, erkende Jean.

— En wie drinkt, kan tot alles geraken. Hij heeft gehandeld onder den invloed van den drankduivel en daarom herinnerde hij zich niets meer.

— 't Ergste is, dat die zeekapitein door die wonde zijn geheugen kwijt was en geen inlichtingen kon geven, ook niet toen hij genezen uit het hospitaal van Boulogne naar Engeland vertrok, hernam Jean.

— Och, laat er ons over zwijgen. François is weg en ik hoop hem nooit meer weer te zien.

Ja, vader Delu had groot verdriet. François, zijn zoon, was visscher geweest, maar zat veel in de herberg. Hij luisterde niet naar de vermaningen van zijn vader. Dikwijls was hij brutaal, als de oude man hem betrapte.

Op een morgen had men aan den voet van een rots bij Boulogne een zwaar gewonden Engelschen kapitein gevonden. De man was met een boksijzer geslagen en beroofd geworden.

Een eind verder ontdekten gendarmen in een schaapsstal een slapenden jongen visscher. 't Was François Delu. Hij kon niet zeggen, hoe hij daar kwam. Alleen wist hij, dat hij den vorigen avond veel gedronken had. Maar in zijn zak vond men Engelsch geld en papieren van den kapitein, en ook een boksijzer. 't Was geen groot bedrag. Doch de diefstal en aanval bleven er even ernstig om.

François beweerde, dat hij niemand beroofd had. Hij kon niet zeggen hoe dat geld in zijn zak kwam. Hij was in gezelschap geweest van zeelui, doch kon er geen nadere inlichtingen over geven.

— Ik was dronken, herhaalde hij steeds.

De Engelsche kapitein zweefde lang tusschen leven en dood. Toen hij genezen was van zijn wonden, had zijn geheugen zoo geleden, dat de

man zich niets van dien vreeselijken avond herinnerde.

François Delu werd toen veroordeeld tot twintig jaar dwangarbeid op een eiland, waar veel gevangenen verbleven.

Dat was nu acht maanden geleden. Vader Delu had sedert geen opgewekt woord meer gesproken. En hij werd kwaad, als thuis zijn vrouw nog voor François pleitte.

— Een dronkaard geraakt tot alles, zei hij dan.

Delu staarde droevig over de zee.

— Moed, hernam Jean, die innig medelijden met hem gevoelde. Ge hebt toch nog uw goede vrouw en een brave dochter.

— Een brave dochter! sprak Delu driftig. Die gaat ook den verkeerden weg op.

— Jeanne! Wat ge nu beweert!

— Ja... Ze zit laat uit. Onlangs betrapte ik ze, dat ze tegen middernacht thuis kwam. En ze wilde me niet zeggen waar ze geweest was.

— Dat verwondert me van Jeanne.

— Och, als de kinderen grooter worden, heeft een vader niets meer te zeggen... Jeanne is veel bij Michel. Smokkelen ze? Ik mag 't niet weten. We hebben zeker nog geen schande genoeg op onzen naam!

— Als ge Jeanne kalm en vriendelijk vermaant, zal ze naar u luisteren.

— Wel neen!

— Ge zijt al te mismoedig!

— Wat geef ik nog om 't leven, hernam Delu somber. Op 't dorp zien de menschen me minachtend aan. Ferdinand verweet me onlangs, dat ik de vader van een moordenaar was!

— Hij was zeker dronken, want die snoever heeft niets anders te doen, dan in de herbergen te zitten.

— Och, hij zegt het en velen denken hetzelfde. Ik ben liever te Boulogne.

Weer verviel vader Delu in somber stilzwijgen. Jean was ook van 't zelfde dorp afkomstig en hij begreep de smart van den ouden visscher, die altijd een eerlijk man was geweest.

Traag voer de sloep naar Boulogne, waar de havenhoofden zich scherper afteekenden.

III.

Jeanne Delu moest bij den burgemeester komen. En bevend ging ze er heen. Ze wist het, hoe de menschen over haar babbelden.

— Meisje, zei de burgemeester, een oude landbouwer, ze vertellen hier leelijke dingen over u.

— Maar ze lasteren! kreet Jeanne nu vinnig.

— Is het waar, dat gij 's avonds laat naar zee gaat?

— Dat is gebeurd! Maar als ik daar wandelen wil, wie kan mij dat dan verbieden?

— Zoo laat wandelt men niet!

— Overdag moet ik hard werken.

— 't Is onzinnig om te beweren, dat gij om elf uur nog gaat wandelen op de rotsen. Als ge iets weet van die zeeroovers, zeg het dan!

— Wat denkt ge nu toch van mij?

— Uw broer is veroordeeld voor roof en bijna voor moord.

— Onschuldig!

— Wilt ge zwijgen?

— Ja, onschuldig! riep Jeanne heftig uit.

— Gij moogt het gerecht niet beledigen.

— François zou zoo iets nooit gedaan hebben.

— Een dronkaard!

Jeanne boog het hoofd. Ja, haar broer had veel gedronken.

— Kent gij de zeeroovers? vroeg de burgemeester. Beken de waarheid!

— Ik weet niets van hen af.

— Wat doet gij zoo laat aan de zee? Geeft gij die kerels inlichtingen?

— Neen! 't Is een schande van de menschen om dat te durven beweren.

De burgemeester kon uit Jeanne geen bekenenis krijgen. Toen ze heen ging, stonden er vrouwen op het plein.

— Ze mag toch naar huis! riep er een.

— Ze moesten ze opsluiten tot ze spreekt! hoorde een ander.

— Ge lastert! schreeuwde Jeanne.

Plots stond Raimond, de visscher, daar.

— Laat ze kakelen! zei hij. Vanmiddag is al hun eten aangebrand.

Ferdinand verscheen uit een herberg.

— Daar is de kapitein van al die babbelwijven! spotte Raimond. Hij heeft dien laster uitgestuikt.

— Laster? vroeg Ferdinand.

— Ja, windbuil! Kom Jeanne, ga mee!

De vrouwen joelden. En Raimond leidde Jeanne mee.

— Onbeschaamd volk, sprak Ferdinand. Gisteren is er weer gestolen te Wissant. De zeeroovers zijn aan land gekomen en hebben een koopman beroofd, die van Calais kwam. Wel tien duizend frank namen ze meê... Dat kan toch niet blijven duren. De gendarmen moeten niet elders zoeken dan hier.

En er kwam nog meer opschudding in 't dorp. In den namiddag deden de gendarmen een huiszoeking bij vrouw Delu, bij Michel en Raimond, de goede kennissen der Delu's. Ze vonden echter niets van het gestolen geld. Lang ondervroegen ze het drietal. Maar men kon niets tegen hen bewijzen.

— Zoek gerust elders, zei Michel. Wij zijn visschers, maar geen zeeroovers.

— En dat is allemaal op den praat van een pocher, die al zijn wijsheid in 't wijnglas zoekt, sprak Raimond bitter.

— Wat doet Jeanne Delu 's avonds laat op de rotsen? vroeg de overste der gendarmen.

— Misschien naar den vuurtoren van Griz Nez kijken of naar de lichten van Engeland.

— Ge moet ons niet bespotten.

— Dat doe ik niet, maar is het een misdaad 's avonds een wandeling op de rotsen te doen?

— Nu in November? 't Is toch verdacht...

— O, Jeanne zal voortaan thuis blijven. En we zullen dan hooren, of het stelen ophoudt, her-nam Raimond.

De gendarmen gingen heen.

— 't Wordt gevaarlijk, we moeten nog beter oppassen, zei Raimond tot Michel en Jeanne. Ik zal vanavond gaan. Een slimme vos, die mij betrapt. En laat vooral Ferdinand mij niet in den weg loopen!

IV.

Weer staken vader Delu en Jean, zijn helper, in zee. Delu had den Zondag in zijn dorp doorgebracht. En hij keek somberder dan ooit. Jean merkte het wel. Maar hij durfde niets te vragen,

Toen de netten uitgezet waren, zei Delu eensklaps:

— Ik denk er over te Boulogne te gaan wonen. Ik kan het op ons dorp niet meer uithouden. Weet ge, wat ze nu beweren? Dat Jeanne met Raimond en Michel, onze burens, de zeeroovers helpen, die zoo dikwijls aan land en ook in de havens stelen.

— Maar zijn de menschen dan gek! riep Jean uit.

— En 't ergste is, dat Jeanne, Raimond en Michel 's avonds laat op de rotsen zwerven... Jeanne wil me niet zeggen, wat ze er doet. En mijn vrouw gedraagt zich ook zoo geheimzinnig.

— Maar gij gelooft dien laster toch niet?

— Och, sedert dat erge met mijn zoon gebeurd is, kan ik alles gelooven...

— Jeanne samen spannen met dieven... En Raimond en Michel zijn toch ook altijd eerlijke jongens geweest.

— Jeanne is bij den burgemeester moeten komen. En, o schande, gendarmen hebben huiszoeking gedaan bij ons. Ze vonden niets..., en Jeanne zweert, dat ze van geen roovers weet. Maar wat voert ze 's avonds laat aan de kust uit? En waarom staat ze zoo dikwijls te vezelen met Michel en Raimond? O, ik heb me gisteren woe-dend gemaakt! Maar 't helpt allemaal niets. Jeanne zegt dat ze op de rotsen niets oneerlijks heeft

gedaan. Kan ik nu gelooven, dat ze voor haar plezier wandelt? Of zijn Michel, Raimond en nog een paar kerels de roovers waarover zooveel gesproken wordt?

— 't Is vreemd, erkende Jean. Maar ik kan toch niet aannemen, dat uw dochter en uw buien zoo iets zouden doen!

't Was weer een triestige dag op de sloep, die een nacht uitbleef.

Delu zat aan dek. Hij zag het schijnsel van Griz Nez en ginds aan de overzijde dat van Zuid-Voorland in Engeland. Andere lichten waren van voorbijvarende schepen. Welk een sloep zou het dan toch zijn, die door het duister naar de kust gleed als een rooversbootje? En zou Jeanne dat weten? Werd hij dan zoo bedrogen door zijn kinderen? Had hij nog niet genoeg verdriet aan François, den veroordeelde? Moest hij nog meer smart lijden? Hij had toch zijn best gedaan om zijn kinderen fatsoenlijk op te voeden. Maar als ze grooter werden, luisterden ze niet meer naar vader. En een visscher is zooveel van huis. François was al vroeg in 't vak gegaan. Hij ontmoette slechte kameraden en ze leerden hem drinken. Zoo ging het met den zoon van kwaad tot erger.

En Jeanne gedroeg zich thans ook zoo vreemd. Vroeger had vader zich niet over haar te beklagen gehad. Raimond en Michel konden haar begeerig gemaakt hebben naar geld. Die jonge

visschers zeiden altijd, dat er met hun bedrijf zoo weinig te verdienen was. Vader Delu wist, dat Michel veel gesmokkeld had. Van 't eene kwam men tot 't andere.

Zoo zat de oude man te mijmeren.

De dag brak aan en de lichten aan de kust en op zee doofden uit. Tegen den middag voer de sloep naar Boulogne terug. Andere visschers-vaartuigen stevenden ook binnen.

— Er is politie op de kaai, zei Jean tot vader Delu. O, zie eens, bij den kommissaris staat de Engelsche zeekapitein.

— Van François?

— Ja... de kapitein die beroofd is geworden. De agenten hebben iemand van een sloep gehaald. Wat zou dat beteekenen?

Delu legde zijn vaartuig aan. Dadelijk kwamen visschers naar hem toe.

— Groot nieuws, zei er een. Uw jongen is onplichtig. De Engelsche kapitein laat Colle aanhouden en zegt, dat die hem beroofd heeft.

Vader Delu stond te beven. Hij keek zoo verbaasd.

— Maar hoort ge dan niet! riep Jean. François is onschuldig... ik heb het altijd wel gedacht.

— O, is het waar! stamelde Delu.

Hij hoorde zooveel stemmen. Hij stapte aan wal. Zijn jongen onschuldig veroordeeld?

De kommissaris kwam bij hem en zei:

— Delu, ga eens mee naar het politiebureau. Ik geloof, dat er goed nieuws voor u is!

— François onschuldig? stamelde de oude man.

— Ja, ik denk het.

De Engelsche kapitein vergezelde reeds de agenten, die een kloeken jongen kerel mee leidden.

De kommissaris volgde met Delu.

— Gisteravond is kapitein Green, die toen be-roofd en gewond werd, bij ons gekomen, vertelde hij. En de kapitein deelde ons mee, dat hij nu plots zijn geheugen terug had gekregen. Zoo iets gebeurt na een ernstige verwonding wel meer: eerst 't geheugen verliezen en dan het weer terug krijgen. Hij wist, dat een zekere Delu voor den roof veroordeeld was, maar hij herinnert zich thans duidelijk, dat Colle hem aangevallen had. Die Colle was nog stuurman bij hem geweest, toen kapitein Green regelmatig met zijn bark van Boulogne op Londen voer. Dien avond was de kapitein hier aan de haven. Hij had juist een groote som op een bank ontvangen. Hij ontmoette Colle. En deze noodigde hem mee eens naar zijn vrouw en kindje te komen zien. Colle was sedert getrouwd. De kapitein voldeed aan dat verzoek. Colle zei, dat hij een eindje buiten de stad woonde. Iemand volgde nog en aan de eerste rots werd de kapitein door Colle aangevallen. De

ander sprong ook nader. En beiden sloegen Green neer en, meenend hem gedood te hebben, ontnamen ze hem zijn geld. Na de misdaad was Green zijn geheugen kwijt en wist hij er niets meer van. Hij leek een beetje onnoozel. Nu, de kerels hadden hem ook geweldig op het hoofd geslagen.

» 't Was zeker een ziekte in de hersens. Verleden week stond kapitein Green, na een langen slaap, geheel frisch van geest op. Een drukkende pijn, die hij nog altijd gevoeld had, maar in den laatsten tijd toch verminderde, was nu geheel weg. En Green had zijn geheugen terug. Hij herinnerde zich heel goed den vreeselijken avond. En hij is ons alles komen zeggen. Colle was stuurman geworden op een groote vischboot. We hebben die opgewacht en den man aangehouden. De rechter zal hem nu verhooren.

— Maar hoe kwam dat geld bij François? vroeg Delu.

— Dat zullen we nader onderzoeken... Aan den kapitein werd tien duizend frank ontstolen. Bij uw zoon vond men er maar duizend. En het is best mogelijk, dat de dieven dat uw jongen in den zak hebben gestopt met het boksijzer, om hem verdacht te maken.

— François was dronken dien avond...

— Te gemakkelijker konden de deugnieten hun plan uitvoeren. We zullen 't onderzoeken.

— O, kon François onschuldig zijn? sprak Delu ontroerd.

Veel nieuwsgierigen volgden de agenten en Colle. De aangehoudene sprak geen woord. Hij scheen beschaamd.

Spoedig waren de agenten met hun gevangene en met kapitein Green op het bureel. De kommissaris en Delu volgden.

— Colle, vroeg de kommissaris, op kapitein Green wijzend; kent gij dien man?

— Ja... het is de kapitein.

— Hij beschuldigt u hem beroofd te hebben.

— Ja, 't is waar... 't Is dan toch uitgekomen! hernam Colle, die geheel verrast was door deze snelle aanhouding.

Hij bekende alles. Toen hij en een vriend den kapitein overvallen hadden, en naar de stad terug keerden, ontmoetten ze François Delu, die erg dronken over de kaai waggelde. Ze hadden hem meegeleid naar de schaapskooi, en hem daar een deel van 't geld en 't bebloed boksijzer in den zak gestoken. François was zoo dronken, dat hij er geen benul van had en het zich naderhand niet herinnerde. Toen den volgenden morgen de gendarmen op zoek waren, had de vrouw van Colle's vriend hun gezegd, dat er in de schaapskooi een vagebond lag. Ze had 't gezien, toen ze er gras sneed voor haar konijnen. Dat was om Delu te doen aanhouden. Daar niemand Colle bij Green

had gezien, was er geen verdenking gevallen op den dader. Colle en zijn vriend hadden het geld gedeeld, maar het nog niet durven gebruiken.

— En gij liet mijn armen jongen veroordeelen! schreeuwde Delu tot Colle, die als ineenkromp.

De kommissaris leidde den vader heen en zei:

— Uw zoon is onschuldig. We zullen hem zoo spoedig mogelijk terug laten brengen.

— François is onschuldig... En ik, die hem bijna vervloekte! O, die drank, die drank! Zoo konden ze hem dat geld in den zak steken.

— Ik betreur het gebeurde, maar 't zal voor uw jongen een goede les zijn. Ga nu dat goede nieuws aan uw vrouw vertellen.

Delu liet de zorg voor de vangst aan Jean over. Hij moest naar huis. Te voet legde hij den langen weg af.

— François is onschuldig! riep hij weenend, toen hij zijn woning binnen trad, waar zijn vrouw en Jeanne netten breiden.

Haastig vertelde de vader de bijzonderheden van dit groote nieuws.

— Onze jongen zal van het verbanningseiland terug keeren, zei hij.

— Vader, François is hier al, sprak Jeanne. O, nu mag ieder weten, waarom ik 's avonds laat naar de kust ging.

— Kind, wat zegt ge nu! stamelde Delu,

— Twee weken geleden, in den nacht, kwam François hier aan, vertelde Jeanne. Hij had van het eiland kunnen ontsnappen. Hier kon hij niet blijven, want we vreesden een onderzoek. Michel en ik brachten François naar een grot in de rotsen. Raimond wist het ook. En om beurten brachten we er hem eten, en alles, wat hij noodig had. We durfden het u niet te zeggen, vader, omdat gij François voor schuldig hieldt.

— Ja, ik had mijn zoon vervloekt! Ik was hard. Maar haal hem nu, hij mag zich aan ieder vertoonen, snikte de oude man.

En moeder weende van ontroering en geluk.

Jeanne liep om Michel, die verbaasd het goede nieuws hoorde, en Jeanne vergezelde. In de dorpsstraat ontmoetten ze Ferdinand.

— Hier zijn de zeeroovers en we gaan weer naar de kust! riep Michel luid. Volg ons maar, windbuil. Ge zoekt immers de schuldigen...

Menschen hoorden dat en traden nader.

— Ze geneeren zich niet meer, sprak Ferdinand, die eigenlijk niet wist, hoe hij 't nu had.

Wat bedoelden Michel en Jeanne, die haastig door liepen? Hij scheen zelf ongerust. Maar de verwondering steeg nog, toen een kwartier later Jeanne en Michel terug keerden met François Delu tusschen hen in.

— De moordenaar! zei Ferdinand en hij liep naar den burgemeester.

— O, de goede God heeft mijn gebeden verhoord, sprak moeder.

Voor de deur liep het volk samen. De burgemeester was daar. Vader Delu trad buiten. Heel het dorp moest nu de waarheid hooren. En de oude visscher deed zijn verhaal.

— Is dat allemaal waar? vroeg de burgemeester?

— Ga dan naar Boulogne! antwoordde Delu.

François keek naar niemand. Hij wilde naar zijn ouders. Weenend omhelsde hij zijn moeder. Dan gaf hij zijn vader de hand en zei:

— Nooit zal er nog een druppel sterke drank over mijn lippen komen! Ik was een dronkaard, maar dat is gedaan.

't Mocht vreemd lijken, dat er nog niets van François' ontvluchting hier of te Boulogne bekend was geworden. Maar het verbanningseiland lag ver weg. En men beschikte toen nog niet over de vlugge middelen van berichtgeving als nu. Bovendien zochten de bewakers eerst een heelen tijd naar een ontvluchte in den omtrek ginds, vóór te bekennen dat ze verschalkt waren geworden.

— Ik zal den veldwachter naar Boulogne zenden, zei de burgemeester.

— Maar ik ga mee, sprak François. Ik moet er zijn voor 't onderzoek, en met opgeheven hoofd zal ik terugkeeren. Ik ben geen dief, geen

moordenaar. Wel beken ik, dat ik een dronkaard was, maar met Gods hulp zal dat voortaan anders worden.

François wachtte op den veldwachter, die juist op ronde was. Hij vertelde, hoe hij van 't eiland naar een smokkelschip was gezwommen en zoo aan den wal kwam, ergens in Bretagne. Vandaar doolde hij te voet naar hier. Jeanne en moeder, die nooit zijn schuld hadden willen gelooven, ontvingen hem met vreugde. En Michel en Raimond, de bureu, verleenden hun hulp om hem te verbergen.

Dat was nu 't geheim geweest. En de dorpeelingen waren beschaamd, dat ze Jeanne zoo lichtvaardig beschuldigd hadden. Jeanne had daarvan niets aan haar broer gezegd, om hem niet te verontrusten. Maar nu hoorde François het wel en vernam hij, dat Ferdinand de verspreider van dien laster was.

— Ferdinand! zei hij. Ha, nu begint me iets duidelijk te worden. Toen ik in de grot zat, heb ik twee maal dicht bij me mannen hooren spreken. En ik meende, een aan zijn stem, als Ferdinand te herkennen. Niet alleen aan zijn stem, maar hij gebruikt nu en dan een Engelsch woord. Als hij u zoo laat aan de kust ontmoette, was hij daar dan toch ook. En heeft men hem dan nooit gevraagd, wat hij er deed?

— O, neen, sprak Michel, die ook bij de ge-

lukkige familie zat. Ze vleien hem liever, omdat hij mild tracteert. En waarover spraken die mannen?

— Over graan en ook eens over varkens.

— Gestolen waar! hernam Michel.

— Ik meende, dat ze smokkelden.

— Ha, ha, zei Michel. Er komt licht... Waarom was Ferdinand zoo haastig ons te betichten? Om de aandacht van hem en anderen af te leiden. Zit hij in 't komplot? De kerel beweert uit Amerika zooveel geld meegebracht te hebben, dat hij nu rentenieren kan. Maar is dat wel waar? En steelt hij met een bende, om zonder werken goede sier te maken? François, zwijg er hier over, maar vertel dat aan 't gerecht te Boulogne.

En allen waren het er over eens, dat dit de beste weg was.

De veldwachter verscheen.

— François, dat is een wonderlijke geschiedenis, zei hij. En ik geloof ze. Maar de burgemeester wil dat we naar Boulogne gaan.

— Zeker, zeker, sprak François.

— 't Is al bijna avond.

— Ik ga ook mee, en we kunnen op mijn sloep overnachten, voegde vader Delu er bij.

Wat later vertrokken ze.

Den volgenden dag geraakte het dorpje nog meer in opschudding. De veldwachter, François,

Delu keerden uit Boulogne terug. Maar een onderzoeksrechter en gendarmen vergezelden hen. Ze stapten allen uit een koets, waarbinnen een jonge man bleef zitten.

— 't Is alles zoo zuiver niet, als die oude Delu het ons wilde doen gelooven, zei Ferdinand, die in een groepje stond. Die François lijkt me niet vrij.

Maar de gendarmen traden op Ferdinand toe en geboden hem mee te gaan.

— Maar waarom? vroeg hij, verbleekend.

— Dat zult ge hooren.

Op 't gemeentehuis vroeg de onderzoeksrechter aan Ferdinand:

— Gij zijt wel haastig geweest om een meisje te beschuldigen, maar vertel mij eens, wat doet gij 's nachts op het strand?

— Ik op 't strand? Ik kom daar nooit, stamelde Ferdinand.

— Ge waart toch aan de kust, toen ge na elf uur er Jeanne Delu zaagt...

— O, toen was ik aan 't wandelen.

— Alleen?

— Ja.

— François Delu heeft, toen hij in een grot zat, u twee maal met iemand hooren spreken.

— Dat is een leugen!

— Weet gij niets van die zeerooverij af?

— Neen. Ieder kent mij als een eerlijk man. Ha, wie durft er mij beschuldigen?

— Kalm, kalm. Gij ontzaagt u niet anderen te betichten. Maak u dus niet zoo kwaad, als we u eens kittelen, hernam de rechter.

De gendarmen, die bij de koets stond, moest den jongen man, die in het rijtuig gebleven was, binnen leiden. Hij scheen een nietwaard, met zijn zeer ongunstig gezicht.

Ferdinand schrok hevig.

— Kent gij dezen persoon? vroeg de rechter aan Ferdinand.

— Neen!

— Hij heet Romain... Hij heeft met zekeren Colle kapitein Green aangerand. Romain en Colle wilden elkaar de meeste schuld geven. En zoo bracht Colle uit, dat Romain met een sloepje allerlei diefstallen pleegde. Romain heeft dit eindelijk moeten bekennen. Hij deelde mee, dat hij samen werkte met nog een vagebond uit Boulogne, een van Calais en met Ferdinand Spontin, dus met u...

— Leugens! schreeuwde Ferdinand.

— En François Delu hoorde u aan 't strand spreken over varkens en graan, gestolen buit...

— Leugens, leugens! raasde Ferdinand.

— Och, beken ook maar, zei Romain. 't Spel is toch gelooopen... Gij hebt ons hier den weg gewezen naar rijke boeren en ons ingelicht, als er

goederen op de kaai lagen. Ge zijt zelf mee geweest om een sloepje in Engeland te verkoopen.

Ferdinand loochende alles, maar werd geboeid naar Boulogne gevoerd.

En op 't dorp geloofde men het nu, dat hij Jeanne, Raimond en Michel beschuldigde, om de aandacht van hem zelf en de andere daders af te leiden.

Toen ook de roovers van Calais en nog een paar medeplichtigen van Sangatte en Wissant aangehouden werden, moest Ferdinand bekenen... Hij had zijn beetje geld uit Amerika gauw verteerd en was te lui geweest om te werken. Zoo kwam hij tot diefstal. Hij kende Romain nog van vroeger en wist hem voor zijn plan te winnen.

Maar oneerlijkheid houdt geen stand.

Ferdinand vertrok een paar maanden later met Colle, Romain en anderen naar het strafeiland.

De zeerooverij hield op.

Vader Delu voer door de hulp van kapitein Green weer op een eigen sloep, met François en Jean. Zijn zoon hield woord en verafschuwde den sterken drank. Jeanne trouwde met Michel. En Raimond bleef een goede geboor.

De brave lieden werden op hun dorp geacht.

Jeanne zorgde, dat Michel niet meer smokkelde. Want 't is volkomen waar, dat men van 't eene kwaad in het andere vervalt.

De dorpelingen hadden geleerd minder snel te oordeelen en vooral te veroordeelen.

NAWOORD.

Dit verhaal speelt aan de Fransche kust tusschen Boulogne en Calais. Lang geleden heeft men hier nog Vlaamsch gesproken. Toen heette Boulogne, Boonen en Calais, Kales, een naam die onze visschers nog gebruiken.

En Wissant zou niets anders zijn dan Witzand en Sangatte, Zandgat.

Toen we daar op de hooge rotsenkust wandelden, zagen we over de zee de witte lijn van de Engelsche krijtkust bij Dover. En in den nacht hebben we van op zee naar het helder licht van den vuurtoren op Griz Nez gekeken. Eens beklommen we dien vuurtoren. Het is er eenzaam, en de kinderen van het personeel moeten ver ter school gaan. Dicht bij is Blanc Nez.

Wissant en Sangatte zijn lieve badplaatsjes. We bleven een tijdje te Wissant. Wie zou nu nog kunnen gelooven, dat dit plaatsje, dat nog geen duizend inwoners telt, in de middeleeuwen een goede haven bezat, waar de Vlamingen handel dreven met de Engelschen.

Maar het huidig dorpje is het oude Wissant niet meer. 't Oude Wissant verdween onder het zand.

In 1738 verdwenen er 43 huizen en veertig jaar later was de plaats geheel verwoest. Men bouwde het nieuwe dorpje wat meer achterwaarts.

In den Winter is 't er stil en verlaten. Van hier gingen we naar Sangatte, waar we den geweldigen dijk bezichtigden, waartegen de zee met geweld slaat. Die dijk moet de groote vlakte van Sint-Omer of Sint-Omaars tegen de golven beschermen.

't Land is tusschen Boulogne en Calais zeer schoon, met zijn heuvels en dalen, en kronkelende wegen.

Kales is een oude stad, waarover in onze geschiedenis dikwijls wordt gesproken. Maar bij 't oude deel van Calais is een nieuwe, veel grootere en moderne wijk.

Van Kales komen we dan langs de Fransch-Vlaamsche kustvlakte te Duinkerke, langs Marc en Gravelines, dat vroeger Grevelingen heette. (Linge of rivier van den graaf).

En wat al echt Vlaamsche namen lezen we hier op de winkels.

Ten Zuiden en ten Oosten van Duinkerke wordt nog zeer veel Vlaamsch gesproken.

Van Duinkerke leidt de weg over Roozendaal, Leffrinkhoeke en Ghyvelde naar De Panne.

EINDE.